

Resumé af oplægget på DAKOFAs konference den 9. december 2014 om deleøkonomi

Foredraget blev holdt under overskriften ” Er tøj biblioteker vejen frem?”

Af Claus Skytte, RESECOND

På loppemarkeder og i genbrugsbutikker kan man være heldig at støde på et smukt og simpelt værktøj. Mest af alt ser det ud som en forvokset champignon af træ. Der er stort set ikke længere en levende sjæl tilbage i Danmark, der gør brug af værktøjet. Det stammer fra en svunden tid, hvor man passede på sine ting. Det havde sin storhedstid, da pengene i samfundet var så få, at der ikke var råd til at bruge og smide væk. Den paddehattelignede dims har et navn, som for de fleste er gået fuldstændig i glemmebogen. For hvordan skal man kunne blive ved med at huske navnet på noget, man alligevel ikke længere bruger? Værktøjet hedder et stoppeæg og blev benyttet, når familiens strømper og sokker blev stoppet. Men det er for så vidt underordnet. For der er ingen tilbage, der stopper strømper. De smides i skraldespanden.

Nok reparerer vi ikke længere vores tøj, som det var normalt at gøre dengang med stoppeægget og strømperne for bare 30-40 år siden. Til gengæld gør vi nutidsmennesker så mange andre ting, når det gælder vores daglige påklædning. Hver fjerde af danske unge mellem 18 og 29 år har for eksempel inden for det seneste år købt nyt tøj, alene fordi deres gamle tøj var til vask. Det har de gjort mellem én og 14 gange, er det fremgået af undersøgelse, der er foretaget af analyseinstituttet Cint for Samsung.

Danskerne har den tvivlsomme ære at have nordisk rekord i at købe nyt tøj. Det betragtes som brugsting på linje med engangsligheren og plastikbestikket, og halvdelen af alt tøj i Danmark ender på forbrændingen, selvom 80 procent af det i princippet har 75 procent af dets levetid tilbage.

En undersøgelse fra England har vist, at et stykke tøj kun bliver brugt omkring seks gange, inden det bliver kasseret. Og hele 40 procent af det miljøaftryk, et stykke tøj afsætter, bliver sat efter, at tøjet har forladt modebutikkernes overfyldte stænger og hængt til evig glemsel bagest i klædeskabet.

Vi skal blive bedre til at genbruge. Vi skal blive bedre til at dele. Det kan den såkaldte deleøkonomi hjælpe os med. Deleøkonomi var aldeles ukendt for bare et par år siden, og ifølge Nordea er der kun to-tre procent af os, der har afprøvet deleøkonomien på egen hånd. Men vi har nogle muligheder.

I stedet for at smide tøj ud, kan kvinder dele deres kjoler i byttebutikken Resecond. I stedet for at køre i bil alene til Århus, kan man dele et ekstra sæde ud til en passager med GoMore - eller tage en pakke med til smilets by gennem Bringrs. Du kan dele dine tomme kvadratmeter på loftet og i kælderen til dem, der mangler opbevaringsplads med Ruumier og du kan dele den mad, du ikke får spist med Dinersurfer. Dette er bare fem danske eksempler på den nye deleøkonomi, hvor man får mere ud af ressourcerne i fællesskab.

Deleøkonomi er et varmt emne lige nu. På den ene side hyldes deleøkonomien som svaret på alt. Den er løsningen på klodens ressourcemangel og overforbrug. På den anden side beskyldes deleøkonomien for at nedlægge produktionsvirksomheder i den gode delesags tjeneste. For at skabe deciderede slavelignende forhold for delearbejderne. Og deleøkonomien anklages også for at være ren og skær skatteunddragelse.

Men vi ved alle, at vores forbrug er direkte årsag til de klimaforandringer, som vi frygter næstmest efter arbejdsløshed. Vi ved, at vi skal skabe vækst for at alle får et arbejde, men det skal være en bæredygtig vækst, så vi ikke ødelægger planeten mere. Fælles forbrug er løsningen. Ifølge det franske institut for bæredygtighed IDDRI kan vi som forbrugere spare syv procent i husholdningsbudgettet ved at dele. Samtidig sætter vi 20 procent mindre miljøaftryk. På den måde kan vi hver isæt blive en lille del af løsningen i stedet for en lille del af problemet.

Claus Skytte er forfatter og er aktuell med Danmarks første bog om deleøkonomi: "Skal vi dele?:

.